

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

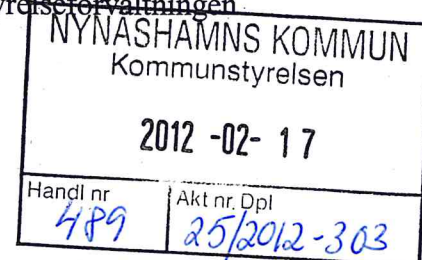
Enheten för miljöskydd
Kerstin Rosén Nilsson
08-785 45 27

YTTTRANDE

Datum
2012-02-17

Beteckning
563-3470-2012

Nynäshamns kommun
Registrator, kommunstyrelseförvaltningen
149 81 Nynäshamn

Yttrande över remiss VA-strategi, Nynäshamns kommun

Msfv

Ert ärendenummer 25/2012-303

Bakgrund

Länsstyrelsen i Stockholms Län har av Nynäshamns kommun beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslag till VA-strategi för Nynäshamns kommun. Vi har valt att disponera yttrandet så att vi först redogör för vissa övergripande synpunkter följt av våra mer detaljerade synpunkter redovisade efter strategins disposition.

Övergripande synpunkter

Inledningsvis välkomnar vi kommunens ambition att ta ett helhetsgrepp över VA-frågan. Det är ett bra angreppssätt att prioritera kommunal VA-utbyggnad efter det sammanvägda behovet, dels avseende råvattenresurs och dels att avlasta känsliga recipienter. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att det generellt är bra att avlasta känsliga och mer inestängda fjärdar genom att samla och flytta utsläpp av avloppsvatten från den inre skärgården till Östersjön.

Länsstyrelsen har tagit fram en manual¹ där det framgår vilka delar vi anser ska finnas med i en VA-plan (tabell 1, s. 16). Strategin täcker endast in några av dessa delar, och då huvudsakligen de delar som rör planerad utvidgning av VA-verksamhetsområdet. Strategin avser att tillsammans med en ännu inte framtagen handlingsplan utgöra den samlade VA-planen för Nynäshamns kommun. Handlingsplanen kommer att innehålla en plan för att utöka kommunens VA-verksamhetsområde, en plan för områden som inväntar kommunalt VA, liksom en plan för områden som även fortsättningsvis kommer att ha enskilt huvudmannaskap för VA-försörjningen. Länsstyrelsen anser att en komplett VA-plan i enlighet med åtgärd 37 i åtgärdsprogrammet för Norra Östersjöns vattendistrikt, förutom ovanstående även måste redovisa åtgärdsbehovet inom befintligt VA-verksamhetsområde. Utöver de grundläggande frågeställningarna kring vattenförsörjning och bortledning av avlopp, bör planen – och därmed även den mer övergripande strategin – även förklara hur åtgärderna påverkar möjligheterna att uppfylla miljökvalitetsnormerna för vatten och uppmärksamma och hantera behovet av klimatanpassningsåtgärder i befintlig och framtida anläggning. Vidare bör

¹ Länsstyrelsen i Stockholms län, 2009. Kommunal VA-planering – Manual med tips och checklistor. Rapport 2009:07.

beskrivas vilka åtgärder som behövs för att säkerställa ett långsiktigt skydd av dricksvattenresurserna. Därutöver är det önskvärt att planen även beaktar energieffektiviseringspotential liksom åtgärder för att bättre nyttja resurserna i avloppsvattnet (exv. näringsämnen/värme/kyla/gas).

Materialet skulle vinna på att kompletteras med en bättre samhällsekonomisk kalkyl (konsekvens- och nyttoanalys, bilaga 2); det finns metoder för att kvantitativt jämföra både nyttor och samlade investerings- drift- och resurskostnader för åtgärder med exv. olika lång teknisk eller ekonomisk livslängd.

Utställningshandlingen av kommunens översiktsplan (ÖP) hänvisar både till denna VA-strategi, till redan antagen dagvattenpolicy liksom till den kommande VA-planen. Kopplingen till ÖP, liksom till omvandlingsområdesstrategin, bör dock förtydligas i VA-dokumentet. Det är även önskvärt att de strategiska överväganden avseende konflikter mellan exv. bebyggelseutveckling och vattenskydd som tas upp i ÖP även framgår av VA-strategin. Lämpligen framgår det av handlingsplanerna hur väl dessa följer intentionerna i ÖP respektive VA-strategin.

Slutligen vill vi uppmärksamma att lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) inneburit en skärpning av när kommunens ansvar för att tillhandahålla vattentjänster inträder och hur detta ansvar får fullgöras jämfört med tidigare regelverk. I rättspraxis har 6 § LAV tolkats tämligen strikt; d.v.s. finns ett behov ur hälso- eller miljösynpunkt att lösa vattentjänsterna i ett större sammanhang, så ska kommunen utvidga verksamhetsområdet. Detta innebär att för vissa av de områden som väntar på kommunal anslutning bör kommunen svara för lokal VA-försörjning även under mellantiden. I arbetet med de mer detaljerade handlingsplanerna behöver kommunen därför för varje enskilt område uppmärksamma eventuella krav/åligganden enligt LAV.

Detaljerade synpunkter

I det följande kommenterar vi respektive avsnitt:

1. Inledning

På s. 4, sista stycket, andra strecksatsen, förordar vi att "Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för att uppnå och säkerställa god status i alla vattenförekomster i Sverige" ersätts med det koncisare: "åtgärdsprogrammet för Norra Östersjöns vattendistrikt".

2. Syfte och mål

På s. 5, sista stycket, förordar vi att "I arbetet med EU:s vattendirektiv..." ersätts med "I arbetet med vattenförvaltning (ev. inom parentes "EU:s ramdirektiv för vatten")... vidare förordar vi att "Samtliga vattenförekomster ska uppfylla ff..." ersätts med "Samtliga ytvattenförekomster ska uppfylla miljökvalitetsnormen god status och god kemisk status och samtliga grundvattenförekomster ska uppfylla normen god kemisk och god kvantitativ status till år 2015 om inte

vattenmyndigheten beslutat att kvalitetskraven får uppfyllas vid en senare tidpunkt." Sista meningen, s. 5, förordar vi att "...denna VA-strategi medverkar till att uppfylla vattendirektivets intentioner" ändras till "...vattenförvaltningens intentioner". Här skulle texten kunna kompletteras med en kort beskrivning av hur den gör det.

3. Va-strategi

I bild 2 pekas Landfjärden ut som ett område med högt behov. Området pekas även ut i förslaget till översiktsplan som ett område med dåliga förutsättningar för enskild avloppsförsörjning. Området diskuteras dock inte vidare inom ramen för VA-strategin. I vårt samrådsyttrande (401-09-76008, daterat 2010-07-05) till översiktsplanen påtalade vi att områdena Landfjärden, Sunnerby-Spångbro, Grödby och Stora Vika är mindre lämpliga för större utvecklingsområden eftersom de har ett sämre läge ur kollektivtrafiksynpunkt. Länsstyrelsen avstyrker alltså en större nyetablering i Landfjärden. Avloppsfrågan behöver trots detta få en lösning. Det är därför angeläget att kommunens intentioner med området utreds och tydliggörs.

3.2 Principiella ställningstaganden

På s. 11, femte stycket, behöver meningen "I de områden med störst brist på grundvatten innebär de att ingen *ny eller större* bebyggelse kan komma till om kommunalt VA...(vår kursivering)" förtydligas så att antingen "ny" eller "större" tas bort. Nuvarande skrivning ger utrymme för tolkning.

Femte punkten under rubrik "Utbyggnad av kommunal VA-anläggning" lyfter fram att utbyggnad av kommunalt VA förutsätter att samtliga fastigheter ansluts och betalar VA-avgift. Det är oklart vad kommunen vill säga med det påståendet. Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) reglerar när avgiftsskyldighet inträder, medan miljöbalken reglerar krav på reell anslutning. Avgiftsskyldighet enligt LAV kan föreligga utan att anslutningsskyldighet föreligger enligt MB.

Sjätte punkten under samma rubrik förordar en modell med kommunalt huvudmannaskap för överföringsledning men enskilt (dock i gemensam form) huvudmannaskap för lokalt ledningsnät. Länsstyrelsen vill här uppmärksamma att 6 § LAV inte ger utrymme för ekonomisk skälighetsavvägning. Kommunens skyldighet att ansvara för VA-försörjningen inträder direkt om detta med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas i ett större sammanhang. 7-8 §§ LAV förtydligar att samtliga fastigheter; även sådana som ingår i en samfällighet för VA-frågor, ska ingå i verksamhetsområdet om inte synnerliga skäl motiverar annat. Av 12 § LAV framgår att huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen normalt ska bestämma förbindelsepunkt i fastighetens omedelbara närhet. Bestämmelsen öppnar dock för att "särskilda skäl" kan motivera annan placering av förbindelsepunkten. Förarbeten² visar att en gemen-

² Prop. 2005/06:78 s. 61-61; SOU 2004:64 s. 203.

samhetsanläggning för drift av lokalt nät kan anses vara ett sådant särskilt skäl, dock under förutsättning att fastigheterna ingår i verksamhetsområdet.

Flera³ av punkterna under rubrik "Enskilt och gemensamt VA" berör frågeställningar som skulle kunna aktualisera kommunens skyldighet att ordna verksamhetsområde enligt 6 § LAV.

Beslut om detta yttrande har fattats av miljödirektör Lars Nyberg. I den slutliga handläggningen deltog även enhetschef Lena Pettersson, planhandläggare Charlotta Sundelin, vattensamordnare Anna Åhr Evertsson och miljöhandläggare Kerstin Rosén Nilsson, den sistnämnda föredragande.

Lars Nyberg

Kerstin Rosén Nilsson

³ 3, 4, 5, 6, 8, 9